

Yrittäjien koulutushanke puolivälissä

Minna-Liisa Mathalt

Koulutusta mittatilauksena

Savon Yrittäjät järjestää monenlaista koulutusta yrityksille ja niiden henkilöstölle. Kaksivuotinen Yritys oppi ja menestyy (YOM) -hanke on nyt puolivälissä, ja kokemukset ovat olleet hyviä. Hanke on pääosin Euroopan Sosiaalirahaston rahoittama.

– Hanke alkoi viime vuoden tammikuussa ja jatkuu tämän vuoden loppuun. Olemme järjestäneet yrityksille koulutusta sekä tehneet osaamiskartoituksia, kertoo Matti Ylönen.

Ylönen toimii hankkeen yritysytävienhenkilönä Nilsiässä, Kaavilla ja Tuusniemellä sekä Sisä-Savon kunnissa. Rautavaaran ja Juankosken yhteyshenkilö puolestaan on Tuija Kokkonen YSAO:lta Iisalmesta.

Matti Ylönen kannustaa yrityksiä ottamaan yhteyttä mikäli osaamiskartoituksen tekeminen kiinnostaa.

– Käymme kysymysten avulla läpi yrityksen ja henkilöstön osaamista sekä koulutustarpeita. Myös eri painotukset otetaan huomioon, sillä eri yrityksille eri asiat ovat tärkeitä. Kartoituksen pohjalta pystymme räätälöimään yritykselle sopivaa koulutusta.

Koulutuksia on kevään mittaan tulossa paitsi verkossa, myös eri paikkakunnilla. Jo 18.1. järjestetään Taloushallinnon ABC-kurssi Jännevirralla.

Sisältömarkkinointi käytännössä -verkkokurssi alkaa puolestaan 27.1.

Matti Ylönen rohkaisee yrityksiä ottamaan yhteyttä osaamiskartoituksen tekemisen tiimoilta.

Paikalliset tomaatin- ja kurkuntuottajat ovat ihmeissään

Mitä hintojen lasku tuo tullessaan?

Anna Kaasinen

Minna-Liisa Mathalt

S-ryhmän ilmoitus laskea lähes 900 suomalaisen tuotteen ja etenkin kasvien hintoja saa täkäläisiltä vihannesfarmareilta hämmästyneen vastaanoton.

Tomaatintuottaja Juha Kettunen Viitaniemestä Juankoskelta ja kurkuntuottaja Risto Taskinen Kinahmista Nilsiästä odottivat tuoreeltaan maanantaina K-ryhmän vastausta ja pohtivat, onko lopputulos talviljelyn loppuminen Suomesta.

– Toivottavasti tämä on hetken koohotusta ja joku järki tulisi. Lämmityskulut sekä lannoitteiden ja kasvualustan hinnat ovat nousseet. Aika monta vuotta on menty suhteessa samoilla kasvien hinnoilla. Pitäisi tästä saada toimeentulokin, sanoo Kettunen.

Hän ja Taskinen uskovat, että tilanne ratkeaa tavalla tai toisella. Nyt tuottajahinnat ovat korkeammat kuin kuluttajahinnat, joten kauppajien on päätettävä, nostavatko ne kuluttajahintoja vai pudottavatko tuottajahintoja.

Kurkusta pulaa

Juha Kettunen tuottaa luonnonvalossa helmi-marraskuussa keskimäärin noin 60 tonnia tomaatteja. Lähes 70 prosenttia sadosta hän myy S-ryhmälle.

– Jostain syystä vuodesta 2015 lähtien tomaatin tuottajahinta on laskenut, vaikka halpuutuksen ei pitänyt vaikuttaa.

Nilsiäläisistä kurkuista 98 prosenttia menee PeeÄssälle ympäri Pohjois-Savoa. Risto Taskinen toivoo, ettei vihannesten hintojen halpuutus heikennä kohtuuttomasti tuottajien asemaa.

Nilsiän Taimituote Oy:n Taskinen ei osannut vielä maanantaina sanoa, mitä kurkun hinnan alentaminen S-ryhmän kaupoissa noin 40 prosentilla merkitsee, sillä ainakin tällä viikolla hän saa saman hinnan kuin viime viikolla.

– Kurkuistamme 98 prosenttia menee PeeÄssälle ympäri Pohjois-Savoa. Jännittää, mitä tämä tarkoittaa jatkossa. Nyt on kova puute kurkusta koko valtakunnassa.

Vuodessa noin 700 tonnia kurkkua tuottavan Taskisen mukaan S-ryhmän perustelu siitä, että kuluttajahinnan lasku saa enemmän tavaraa liikkeelle, pitää paikkansa, mutta ei kerro tuottajan tilanteesta.

– Meiltä tulee tietty määrä kurkkuja, mutta jos tuottajahinta laskee, niin siitä ei ole mitään hyötyä, vaan kannattavuus heikkenee. Harvoin

tuottajan tilanne ainakaan paranee halpuutuksessa.

Taskinen ymmärtää sen, että hernesoppapurkkeja putkahtaa elintarviketehtaan hihnalta sen verran kuin tarvitaan, mutta satotuotteiden kohdalla tilanne on erilainen: satoa tulee, mikä tulee, ja menee, mikä menee.

Kurkun tuottajahinta voi muuttua jopa kolme kertaa viikossa kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Taskisen mukaan kurkun ja tomaatin tuotannossa tukien osuus tuloista on pari prosenttia verrattuna maatalouden kymmeneen prosenttiin, joten tuottajahinnan pudotus vaikuttaa suhteessa enemmän kuin vaikkapa maidossa.

Pudotuspeli käsillä?

Huventuneet neuvottelu-

mahdollisuudet hämmästyttävät Juha Kettusta, jonka mielestä totaalinen muutos ainakin PeeÄssä on tapahtunut neljän vuoden kuluessa.

– Mistään ei pysty neuvottelemaan, se on ota tai jätä. Sama koskee yhtä ja toista kauppaikkettä, ei vain S-ryhmää. Kauppaikkkeilla on vielä omat alennuksensakin, jotka ne leikkaavat tuottajahinnoista laskutuksen yhteydessä. Muut kauppaketjut tulevat varmasti tämän halpuutuksen perässä.

– Jos paikallista meinaa tuottaa, niin kuulostaa siltä, että koko Suomi on paikallista tuotantoa, ei siltäkään ole arvoa. Isoille kauppaketuille ei ole mitään merkitystä sillä, jos joku tuottaja lopettaa toimintansa.

Tulevalle kasvukaudelle Kettunen on tilannut lähes 5000 tomaatintainta. Hän aikoo ne istuttaa, koska ei heittäisi niitä roskeihin.

– Tämä kesä katsotaan, mutta jos tässä ei sen jälkeen ole järkeä, niin pistetään siltä osin systeemi kiinni ja siirrytään kokonaan taimitarhan puolelle. Nyt tippuu väkisin porukkaa pois – saattaa uusiakin paikkoja tehneillä mennä kuppi nurin, epäilee Kettunen.

Risto Taskinen seuraa, pitääkö S-ryhmä lupauksensa siitä, että se ottaa halpuutuksen omista katteistaan, ei tuottajilta eikä tavarantoimittajilta.

– Jos halpuutus menee suoraan tuottajahintaan, Suomesta loppuu kurkunviljely talvisin.

Vesijohtoputket jäätyvät pakkasella ja sään lämmitessä nopeasti

Veli-Matti Sormunen

Viime viikonloppuna päättyneet pakkaset jäädyttivät muutaman vesijohtoputken Nilsiässä. Lämpötilan noustessa nopeasti jäätynyt vesijohtoputki talon sisällä. Yksittäiset kovet pakkaspäivät eivät yleensä jäädytä putkia, vaan pakkasten on kestävä ainakin muutaman päivän.

– Jos talon sisällä jäätää putken, niin kannattaa asettaa putken toiseen päähän auton sisätilanlämmitin ja puhalttaa sillä kuumaa ilmaa.

Toiseen päähän voi laittaa pölynimurin, neuvoi Piek-sänkosken LVI- ja Rakennuspalvelun yrittäjä Kimmo Venesalo vesijohtoputken sulattamisessa.

” Tämä vuosi on ollut suosiolinen.

Kuumailmapuhallin on hänen mukaansa liian är-

häkkä etenkin muoviputkille. Jäätynyt vesijohtoputken sulattaminen vaatii kärsivällisyyttä, mutta sulattamalla itse voi säästää rahaa. Aikaa kuluu Venesalon mukaan helposti tunnista kahteen. Kun vesi alkaa putkessa virrata, niin virtaava vesi sulattaa lopunkin jään putken sisältä.

Sulattaminen on aloitettava mahdollisimman pian, jotta jäätymisen ei eteni putken sisällä. Venesalon mukaan suorassa putkessa jäätymisen etenee ilman vahinkoa, mutta mutkissa ja li-

toksissa se voi aiheuttaa putkikirikkoja.

Rakenteet kuntoon

Jäätymistä voi ehkäistä Venesalon mukaan jättämällä hanan hieman vuotamaan, jotta putki ei mene uudelleen jäähän.

Mikäli jäätymisen toistuu, niin Venesalo kehottaa ainakin tutkimaan ja ehkä purkamaan sekä eristämään rakenteita. Putkien jäätymistä tapahtuu niin uusissa kuin vanhoissa taloissa.

Etenkin talon ulkopuolisiin vesijohtoputkiin voi asentaa sulanapitokaapelin. Talojen seinustalle voi heittää lunta eristämään, mutta lumettaminen kannattaa uusien suojakelien jälkeen. Tyhjiällä olevien talojen ja lomamökkien peruslämpötilaa Venesalo kehottaa nostamaan noin 15 asteeseen, koska sähkökatkon sattuessa etenkin vanha talo kylmenee nopeasti liikaa.

– Tämä vuosi on ollut suosiolinen. Lumi tuli ajoissa eikä routa mennyt syvälle, hän sanoi.

Jäätynyt putken sulattaminen on hidasta ja varovaista hommaa.